

TAE 2023

Ympäristöministeriö, pääluokka 35, pääasiassa Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen

Asunto- ja ympäristöjaostolle 7.10.2022

Ympäristöministeriö, erityisasiantuntija Laura Valkonen ja
erityisasiantuntija Mikko Friipyöli

YM TAE 2023 yhteenveto

- Pääluokan määrärahaesitykset ovat yhteensä 336 Me (+8 Me vs TAE 2022)
 - HO kertaluonteisia määrärahoja poistuu
 - Energiatehokkuus ja huoltovarmuusmäärärahoja on lisätty
- VAR esityksiä on lisäksi 287 Me
- Merkittävimmät kokonaisuudet:
 - 1. Luonnon- ja vesiensuojelu n.165 Me (ml. ravinnekierto, 31 Me)
 - 2. Energiatehokkuustuet rakennuksissa, 125 Me (ml. latausinfra)
 - 3. Asuntorakentamisen tuet, 190 Me

Merkittävimmät muutokset ja uudet asiat

- 35.10.20 Ympäristövahinkojen ehkäiseminen ja jälkihoito:
 - Hituran suljetun kaivoksen vesienkäsittelyyn esitetään 2 Me lisäystä, syynä kustannusnousu.
- 35.10.23 Itämeren ja vesien suojelun edistäminen: 11,6 Me, uusi momentti,
 - Perustettu selkeyttämään määrärahojen käyttöä VTV:n huomioihin liittyen. Siirretty määrärahoja ja tehtäviä mom. 35.10.22:lta.
- 35.10.31. Avustukset kuntien ilmasto-suunnitelmiin: 2,6 Me, uusi tuki (Ilmastolaki)
- 35.10.52 Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät: 43,1 Me (määrärahataso alenee 13,6 Me)
- 35.10.61. Vesien- ja ympäristönhoidon tukeminen: 47,8 Me (ravinnekierrätykseen 31 Me)
- 35.20.31. Asumisneuvonnan kehittäminen ja laajentaminen: 4,0 Me
 - tuki kunnille, määräaikainen laki
- 35.20.35. Avustukset alueiden käytön ja rakentamisen digitalisaatioon: 2,8 Me,
 - uusi tuki kunnille ja maakuntien liitoille (rakennetun ympäristön lakimuutokset)
- 35.20.60. Siirto Valtion asuntorahastoon:
 - Erityisryhmien investointiavustus 120 Me (+30 Me)
 - Korkotukivaltuus 1,95 mrd. euroa

35.01 luvun momenttien esitykset

- **35.01.01 Ympäristöministeriön toimintamenot: 31,85 Me (alenee 2,0 Me)**
 - HO-kertaluonteinen luonnonsuojelulisäys poistuu, -2,8 Me
 - Ympäristövahinkorahastolain toimeenpano, + 0,68 Me
 - Matkustussäästö, -0,6 Me
 - Jäte- ja tuotetietojärjestelmän kehittäminen, 0,35 Me
 - Purkumateriaali- ja rakennusjätereisterin perustaminen ja ylläpito, 0,3 Me (rakennuslaki)
- **35.01.04 Suomen Ympäristökeskuksen toimintamenot: 25,9 Me (lisääntyy 1,4 Me)**
 - Tutkimuksen lisäpanostus, 1 Me
 - Tutkimusprofessori, 0,17 Me
 - Matkustussäästö, - 0,13 Me
 - Rakentamislain päästötietokanta, 0,12 Me
- **35.01.65. Avustukset järjestöille ja ympäristönhoitoon: 2,13 Me (alenee 0,35 Me)**
 - EK:n vuodelle 2022 tekemät lisäykset poistuvat (BirdLife Suomi ry, Suomen Metsästäjäliitto, ry ja Ympäristökasvatusjärjestö FEE Suomi ry)

Hallinnonalan kipupisteet

- Kiertotalousohjelman rahoitus vuonna 2023 on enää 1 Me (alenee 3,5 Me) (mom 35.10.22)
- Valmisteilla ja toimeenpantavina on useita Green deal sopimuksia.
- Valtakunnallisen jätesuunnitelman toteutus vaatii lisärahoitusta
- EU:n Kiertotalouden toimenpideohjelma edellyttää kansallisia selvityksiä ja aloitteita kestävän tuotepolitiikan sekä kierrätysraaka-ainemarkkinoiden edistämiseksi.
- Täytäntöön pantavaksi on tulossa useita EU-säädöksiä.
- Lisämääräraahatarve olisi noin 2,4 Me, mutta pienemmillä lisäyksillä olisi mahdollista toteuttaa kriittisimpiä hankkeita.

35.20. Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen - vihreään siirtymän vauhdittaminen

- 35.20.06. Vähähiilisen rakennetun ympäristön ohjelma, 2 Me
 - Ympäristöministeriön rahoituksella voidaan tukea esim. tietopohjaan ja arviointeihin liittyviä työkaluja ja rakenteita ja osaamista, jotka tukevat rakennetun ympäristön vähähiilisyyden kehittymistä ja Business Finlandin vastaavien avustusten toteutusta.
- Mom. 20.37 Avustukset vihreää siirtymää tukevan rakentamisen toteuttamiseen 2,5Me.
 - lisätään resursseja vihreää siirtymää edistävien investointihankkeiden viranomaiskäsittelyihin ja siten nopeutetaan hankkeiden toteutumista.
- 35.20.52. Avustukset asuinrakennusten sähköisen liikenteen infrastruktuurin edistämiseen, 9 Me
- 35.20.53. Avustukset työpaikkakiinteistöjen sähköisen liikenteen infrastruktuurin edistämiseen, 1 Me

35.20. Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen – avustukset energiaremontteihin

- 35.20.01 Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen toimintamenot, 6,827 Me
 - Mm. 0,9Me lisäys henkilöresursseihin energia-avustusvaltuuden myöntämiseksi
- 35.20.56. Avustukset asuinrakennusten öljy- ja kaasulämmityksestä luopumiseksi, 45,6 Me
 - Esityksellä jatketaan nykyistä avustusjärjestelmän käyttöä ja laajennetaan se koskemaan myös kaasulämmityksestä luopumista. Fossiilisen öljyn ja maakaasun käytöstä luopuminen lämmityksessä auttaisi merkittävästi taakanjakosektorille asetetun kansallisen päästövelvoitteen saavuttamista ja vähentäisi tuontien energiariippuvuutta.

35.20. Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen – rakennetun ympäristön digitalisaatio

- 35.20.04. Rakennetun ympäristön digitaalisen rekisterin ja alustan luominen, 2,3 Me
 - Valtakunnallisen rakennetun ympäristön digitaalisen tietojärjestelmän kehitys jatkuu. Uusi tietovaranto, johon maankäyttöä ja rakentamista koskevat päätökset ja prosessit tukeutuvat.
- 35.20.35. Avustukset alueidenkäytön ja rakentamisen digitalisaatioon, 2,88 Me (uusi momentti)
 - Avustus kunnille ja maakuntien liitoille rakentamislain, maankäyttö ja rakennuslain muutosten ja uuden lain rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä aiheuttamien digimuutosten toteuttamiseksi.'

35.20. Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen – asuminen ja lähiympäristö

- 35.20.31. Asumisneuvonnan kehittäminen ja laajentaminen 4 Me
 - Asumisneuvonnan avulla voidaan huomattavasti vähentää vuokraveloista ja hädöistä mm. kiinteistöyhtiöille aiheutuvia kustannuksia sekä ehkäistä asunnottomuutta.
- 35.20.64. Avustukset rakennusperinnön hoitoon, 1,7 Me
 - Avustuksilla tuetaan arvokkaan rakennusperinnön säilymistä suojeluarvojen mukaisella tavalla. Rakennusperintöavustuksia myönnetään pääasiassa yksityisille omistajille rakennusten ja niiden välittömän ympäristön korjaus- ja kunnostustöihin sekä näiden töiden edellyttämän suunnittelun kustannuksiin tukemaan hankkeiden käynnistymistä.

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment